

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem
omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S.
Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum
triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 12. Semper se Deus ostendit adulterio grauter offensum eo quod ipse
auctor sit matrimonij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

D. Paulo in beneficium, & salutem offeruntur hominum: Pro hominibus ut per illa salutem, vitam, prosperos dies, remissionem criminum, faustaque omnia consequantur. Attamen in damnum & supplicium, quis vlla vidit vquam immolari? Hoc in peccato licet attendere, Deum velle, ut quod omnibus est salutis remedium, adultero sit mortis instrumentum ut ex hoc intelligas, quam hoc peccatum Deo sit oppositum: *Nefas est & iniquitas maxima.*

§. 12. *Semper se Deus ostendit adulterio graviter offensum eo quod ipse auctor sit matrimonij.*

25 *De deo in derecho*

Quæres, quæ tantæ offensæ causa? Cur Deus tam moleste fert adulterium, cum aperte non illi contradicat, nec offendant ex opposito (a) sed maritum? Hæc est autem ratio, quod ille, qui matrimonij ius cum altera fide promittit non solum illi cui coniungitur, sed principaliter ipsi Deo. Altercantur inter se duo viri nobiliores pacè sponunt, & presè. e. rege fœdera sancit amicitie: rex enim illis hoc faciet dū imponit, ipse est, qui propriâ suâ regiâ personâ amborum iungit manus, qui nedū sibi mutuo pacè iurant servandam, & amicos denno futuros, sed præcipuè ipsi regi hoc spondent præstito inter manus eius iuramento, velut huius contractus auctore principali, quod si vnus alteri filè transgrediens pacè firmata, conclusâ, & iurata transgrediens pugione aut gladio caput alteri transerberet, què precor offenderet: Certū est, quod multo nobilem illū offenderet, quem tā graviter percussisset, at multo longè grauius regem, cui hâc iurasset, manūq; dedit amicitie custodiendæ, sed nec tantū percussū hæc spectat causa nobilem, quantum ipsum regem, qui queri præcipit perjurum, & de sub terra foras educi & carceri mancipari, ut puniat adeo sibi iniuriosum.

Matth. 19. 6.

Hoc est in matrimonio spectandum: est etenim fœdus, & contractus pacis ac perpetuæ fidelitatis inter virum & uxorem, & licet ipsi inter se verbo conveniant, fidem iurent, manus coniungant, & hic sequestris interueniant, attamen principalis Deus est, qui vtrumque coniungit: *Quos Deus coniunxit.* Ipse est, qui hoc celebrat matrimonij, qui hunc confirmat contractū, cui verba promittuntur, quique illa recipit principalis. Quinimo ex hoc collegit Christus indissolubile

vinculū esse matrimonij: quia nulla est in mundo potestas, quæ illud dissoluat, qui enim illos coniungit Deus est, & manifestū est quod nulla præsumet dissolvere creatura, quod Deus facit, atque confirmat: *Itaque, sic loquitur Christus, Quos Deus coniunxit, homo non separet.* Hinc sequitur quocumque vir uxori fidem iuravit, graviter licet eam offendant, multo tamen grauius ipsum Deum, qui tantum in se suscipit ponere flagitium.

Hanc rationem per vatem Malachiam Deus proposuit. Multos erat inuocare de populo Israel, qui cum non leui suarum præiudicio te minarum se alienigenis indebitè coniungerent, vocat Dominus Prophetam illique mandat vociferetur: *Transgressus est Iuda, & abominatio facta est in Israel & in Ierusalem.* Committuntur est à populo meo scelus, quia tota meæ lex penitus evertitur. Quod illis verbis indicatur, *Transgressus est Iuda.* Alij cum Vatablo legit, *Perfida defecit Iuda.* Hanc nulla perfidiam potest interpretari. Propitiū sit mihi Deus, quia si le futurus casus quem tantopere Deus extollit? *Quia contaminavit Iudas sanctificationem Domini.* Quo verbo sanctificationis Domini Vatablus intelligit, ex ipsorum sensu hebreorū, matrimonij vinculū, & vocatur *Sanctificatio Domini* quia ab ipso Domino instituta est & confirmata in paradiso, ipse sanctificavit illud, ipse benedixit. O quam moleste fert hoc Deus, obquit Propheta: *Disperdet Dominus virū, qui fecerit hoc, magistrum & discipulum nobi esse plebeiū diuini inuicem perire.* Post hæc & hoc audite loquitur Deus: *Et hoc rursum fecistis: operiebatis lachrymis altare Domini fetu & mugitu ita ut non respiciat ultra ad sacrificiū, nec accipiat placabile quid de manu vestra, quod quod istis suas detinentibus vxores, itaq; aggravantibus, ipsæ ad altare Domini recurrerant, fluentes, mugientes, & alto de pectore suspiria producentes. His ita mouebatur Deus, ut diceret ad eum proditores, cū tāis vxores vestras opprimeretis iniurijs, eas obligatis, ut ad me querulose recurrerent: tales autē tantaque fuerunt earū lachrymæ, ut altare ipsum operiret, ita ut dū vos accederetis in hi sacrificiū litaturi, viderim ibi vestrarū lachrymas vxorū in modum quas oppressistis & in sile lumentantium, quibus ita commoueor ut non solum vestra non rependant sacrificia beneficijs, imo potius horrendis vestra puniam delicta supplicijs, hos audit populus Dei sermo, es, & licet grauius eum sentiat stomachatum, audet tamen obijcere: Dominus cur*

ita somacharis ego si offendam, coniugem meā offendo, mihi que noceo. Quæ igitur ratio, cur hoc tam feras impatienter? *Et dixisti: quam ob causam.* Quid tibi Domine hoc in negotio nobilium communcet? O te proditorem, ait Propheta, & hoc inquiris, magna sobest ne dubites ratio: *Quia Dominus testificatus est inter te & uxorem puertatis tue.* Deus est, qui contractus testis adit principalis: Deus est, qui utriusque manus coniunxit coniugis: Deus est, cui primario praestitum est fidelitas: is seruanda iuramentum: quocirca si fides frangatur, Deus est, qui primario offenditur: Deus est ad quem primario spectat, tuum panite peritium.

V. *Eufus exponamus inuiriā quæ Deo per adulterium irrogatur. In matrimonio, quod unum de septem numeratur Ecclesiæ Sacramentis ut paulo post dicendum, vir vices & personam gerit Christi, mulier autem Ecclesiæ, quia Symbolum est & signum matrimonij ac nuptiarum, quæ Christus contraxit cum Ecclesiā: *Ego autem dico in Christo, & in ecclesia & significat indissolubile vinculum, quo Christus & Ecclesia coniunguntur. Et in virtute huius vinculi Christus Dominus fidem iurat Ecclesiæ perpetuam, & Ecclesia equali correspondentiā strictam Christo promittit perpetuæ fidelitatis obseruantiam, quæ circa monet Apostolus: *Viri diligite uxores, sicut Christus dilexit Ecclesiam.* Matrus, qui in iuramento matrimonij fidei coniugis uxoris illam per adulterium violat, in hoc violat, quod significat indissolubile fidelitatis vinculum Christi Domini cum sua Ecclesia. Quid ego cogitas mulierem patrare per adulterium fidei merito iuratae fœdisfragam? Hoc noueris, quod in sua probare velut infidelitate, Ecclesiam posse à iurata, quoque fidelitate deficere, quam Christo debet sponso seruare legitimo. Et tu frater mi, adulter iuratae fidei uxori tuæ transgressor, dom te criminis adulterij iniquitas enormitate; scito quod quantum est ex parte tua, probare velis quod Christus quem in matrimonio, quod contraxisti, representas, deficiat à fidelitate, quam Ecclesiæ suæ promissit in diuino illo matrimonio, quo sponsus illi coniungitur. Quia modo quo matrimonium cum uxore tua, mysticum Christi præfert cum ecclesia conubium, ita quoque defectus fidelitatis debet uxori, & tuus, charissima foror, viro tuo debet, confirmare vult in adulterio quod com-**

mittis, quantum est ex parte tua, quod Christus suæ possit frangere fidem Ecclesiæ, & Ecclesia Christo, quam in mystico suo sibi inuicem dederunt matrimonio. Hinc liquido patebit, quàm graue sit in muliere stuprum: cum, quantum est ex parte sua, in illo proteferetur, Ecclesiam posse à data Saluatori deficere fidelitate. Notetur igitur, quàm atrociter offendat Ecclesiam. Porro licet in muliere hinc grauitas ostendatur adulterij, multò tamen euidentiùs extra omnem comparationem in viro conuincitur: cum in commissio à se adulterio praefigetur, quod Christus, qui est ipsa fidelitas, illi possit deficere, quam suæ debet Ecclesiæ sponsa dilectæ suæ transgressor promissis, & deficere possit: *In his qui non mentiuntur.* Nunc ergo considera, ô leortator, quàm enorme sit, quod committis adulterium, & quàm profusa inuiriā, qua Christum afficis redemptorem.

Nunc intelligimus illud Davidis: *Tibi soli peccauit.* Numquid in Vriam coniugem peccauit? Numquid in Bethsabee quam violauit, peccauit? Numquid in populum, quem scandalizauit, violauit? Porro loquitur de adulterio secundum illud quod per hoc iurata violatur matrimonij fidelitas, quod est velut figura matrimonij filij Dei cum humana natura & Christi cum Ecclesia, & sicut in illa fidelitatis transgressione, significatur, quod talis quoque possit inueniri inter Ecclesiam & Christum, & interfiliū Dei & humanitatem, cum sit iniuria facta Filio Dei, hac de causa dicit, *Tibi soli peccauit.* Similiter, quia in matrimonio Deus est, qui velut principalis interuenit & cui primariè fides iuratur, ut dici possit, quod contra ipsum solum sit peccatum, ad illum ideo huius spectat criminis condignam sumere vindictam.

§. 13. *Habet adulterium in lege Evangelica aliquid de sacrilegio: quia matrimonium est sacramentum in quo viuendum est ut ait D. Petrus Secundum scientiam.*

SI in lege naturæ, & scripta ob prædictam rationem tam graue erat adulterium, quid erit in lege gratiæ, ubi non tantum Deus est qui hunc firmat contractum, sed insuper & ipse matrimonium instituit yñ de septem legis

ps. 50.6. VI. Cur Dauid adulter dixerit. Tibi soli peccauit.